

Huvudman

Laholms kommun
Humlegången 6
312 80 Laholm

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Veingeskolan 7-9 Laholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Laholms kommun att senast den **7 oktober 2022** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brist rörande arbetet för att motverka kränkande behandling. Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Laholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Laholms kommun ska vidta följande åtgärd

Kränkande behandling

Se till att det upprättas en ny och aktuell plan mot kränkande behandling och att detta fortsättningsvis görs årligen. Planen ska innehålla en översikt av de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska även innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna i nuvarande plan har genomförts ska tas in i den nya planen. (6 kap. 8 § skollagen)

Om ärendet

Skolinspektionen har den 8 mars 2022 fått en uppgift från vårdnadshavare om eventuella missförhållanden vid Veingeskolan F-6 i Laholms kommun. Uppgiftslämnaren har bland annat lämnat uppgifter som rör generella brister i skolans arbete mot kränkande behandling och kränkningar av enskilda elever. Därtill har lämnats uppgifter avseende bristande trygghet och studiero. Skolinspektionen har med anledning av uppgiften inlett en riktad tillsyn av Veingeskolan F-6 i Laholms kommun och då Veingeskolan 7-9 delar skolbyggnad och skolgård med F-6-skolan har Skolinspektionen även inlett en tillsyn av 7-9-skolan.

Skolinspektionen ska i sin utredning ta ställning till om Laholms kommun, som är huvudman och ytterst ansvarig för verksamheten vid Veingeskolan 7-9, följt gällande bestämmelser om trygghet och studiero samt motverkande av kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt observationer vid besök den 26-27 april 2022. Som en del av tillsynen har Skolinspektionen även begärt in och granskat dokumentation i form av skolans plan mot kränkande behandling och skriftliga rutiner för arbetet mot kränkande behandling.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I planen mot kränkande behandling anges att den är upprättad den 12 april 2021. Det anges dock att de planerade åtgärderna ska genomföras under åren 2019 och 2020. Rektorn, som är nyanställd på skolan, anger vid intervju att planen nog är upprättad år 2020. Rektorn säger att planen måste aktualiseras inför nästa läsår. Vid intervjuer med eleverna säger dessa att de inte känner till planen mot kränkande behandling och att de inte har varit med om att ta fram denna plan. Lärarna uppger att de känner till att de har en plan mot kränkande behandling men när Skolinspektionen frågar om dess innehåll skiljer sig lärarnas kunskap om innehållet. Lärarna säger att de inte uppdaterat planen mot kränkande behandling de senaste två åren. Elevhälsan säger att planen mot kränkande behandling inte innehåller konkreta åtgärder men att det finns en elevhälsoplan som beskriver värdegrundsarbetet. Skolinspektionen får vid intervjuerna med elever, lärare och elevhälsan flera exempel på att skolan aktivt arbetar med åtgärder för att förhindra kränkande behandling då detta ingår i skolans värdegrundsarbete. Eleverna säger att det kan förekomma kränkningar men om detta sker så agerar lärarna. Eleverna säger även att lärarna pratar med dem om vad kränkningar är och vad de ska göra om de blir

utsatta för någon form av kränkande behandling. Lärarna uppger vid intervjun att den rutin som gäller för hur de ska agera om någon utsätts för kränkande behandling är känd och följs. Lärarna säger att de anmäler kränkningar till rektorn som anmäler dessa vidare till huvudmannen. Rektorn bekräftar lärarnas bild av hur arbetet mot kränkande behandling sker på skolan. Rektorn säger dock att det skulle behövas en digitaliserad metod för att anmäla kränkningar. Vid frågan om vad personalen gör om de känner oro för en elev svarar samtlig intervjuad personal att de känner till att de är skyldiga att anmäla denna oro till socialnämnden. Lärarna säger att skolan har bestämt att anmälan ska ske via rektorn och att det är rektorn som ska stå som anmälare.

Rättslig reglering

Kränkande behandling

Av 1 kap. 5 § andra stycket skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen aktivt ska motverka alla former av kränkande behandling.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § första stycket skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 29 kap. 13 § skollagen framgår att huvudmannen, för verksamhet som avses i denna lag och den som är anställd i sådan verksamhet, ska på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs. Bestämmelser om skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453).

Av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att en plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

En plan mot kränkande behandling ska upprättas varje år. I skolans plan mot kränkande behandling anges att den är upprättad i april 2021. Skolinspektionen kan dock konstatera att planen mot kränkande behandling inte bygger på ett aktuellt underlag. Planen mot kränkande behandling innehåller därmed inte en aktuell översikt av de åtgärder som behövs för att förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller därmed inte heller inte en redogörelse av vilka konkreta åtgärder avseende motverkande av kränkande behandling som är tänkta att påbörjas eller genomföras under året. Det finns inte heller en redogörelse för genomförandet av tidigare planerade åtgärder.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att skolans plan mot kränkande behandling inte lever upp till författningarnas krav. Detta är en brist. Av redovisade omständigheter i övrigt framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i övriga delar inom detta område.

Områden utan konstaterade brister

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

De intervjuade eleverna säger att de känner sig trygga på skolan. De säger att de trivs men att det kan ske kränkningar. Eleverna berättar att lärarna pratar med dem om hur de ska vara mot varandra och att det finns ordningsregler som gäller för hela skolan. Eleverna säger också att lärarna tillsammans med eleverna diskuterar hur de ska ha det under lektionerna och att de gemensamt bestämmer hur det ska vara under lektionerna. Eleverna säger att studieron till huvuddel är god och att de kan koncentrera sig på undervisningen men att det ibland kan vara oroligt främst när eleverna har vikarier. Lärarna säger, enligt eleverna, till om det finns ele-

ver som stör ordningen och det har hänt att elever blivit utvisade från klassrummen om inte tillsägelser hjälper. Eleverna säger dock att några lärare aldrig utvisar elever trots att dessa lärare ibland hotar med detta.

Lärarna berättar att enkäter och samtal med eleverna visar att eleverna känner sig trygga och trivs i skolan och att det är ett bra klimat på skolan. Lärarna berättar att de tillsammans med eleverna kommer fram till vilka ordningsregler som ska gälla skolövergripande och att det är elevrådet och rektorn som fattar beslut om dessa. Lärarna säger också att de tillsammans med eleverna diskuterar vilka klassrumsregler som ska gälla och att det finns vissa gemensamma regler som ska gälla för alla, som till exempel att mobiler ska lämnas in under lektionerna. Lärarna berättar att om elever stör ordningen så pratar de först med eleverna. Om eleverna fortsätter att störa ordningen finns det en konsekvenstrappa som styr vilka åtgärder och konsekvenser som blir aktuella. Denna konsekvenstrappa används av lärarna och de berättar att det finns tillfällen då elever blivit avstängda då allvarliga händelser har inträffat. Om elever upprepar gånger stör ordningen görs en utredning. Lärare och representanter från elevhälsan berättar även att det har förekommit att pedagogiska kartläggningar görs för att kontrollera om ett ordningsstörande beteende kan bero på ett behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Elevhälsan berättar att värdegrundsarbetet sker enligt ett fastställt årshjul. Lärarna genomför olika moment som bland annat ska stärka gruppkänslan hos eleverna och skapa trygghet.

Rektorn berättar att han finner att det har blivit lugnare på skolan sedan han började och att han inte fått signaler om att det skulle vara otryggt på skolan. Rektorn säger att han inte har hunnit bilda sig en uppfattning kring studieron men att han, utifrån det han sett, tycker att det fungerar bra och är relativt lugnt. Rektorn uppger också att konsekvenstrappan är känd hos personalen och att den används.

Vid Skolinspektionens besök genomför Skolinspektionen besök i verksamheten inklusive lektionsbesök. Vid besök i Veingeskolan 7-9 kunde inga ordningsstörande moment under lektioner eller under elevernas raster observeras.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Av 5 kap. 6 § första stycket skollagen framgår att rektorn eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande.

Av 5 kap. 9 § första stycket skollagen framgår att om en elev i bland annat förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn

se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Enligt 5 kap. 10 § skollagen ska rektorn, med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket, se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

I 5 kap 7, 8 11, 12, 13 och 14 §§ skollagen anges de disciplinära åtgärder som under vissa förutsättningar får vidtas.

Av läroplanen för grundskolan, Lgr 11, 2.1 Normer och värden, framgår att läraren tillsammans med eleverna ska utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionens ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Laholms kommuns verksamhet vid Veingeskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller bestämmelserna om skyldigheten att motverka kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Laholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Beslutet har fattats av beslutsfattare Anna Thuröe.

Undervisningsråd Per Joel Jarlunger har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Hillevi Brandt medverkat.

2022-06-08

X Anna Thuröe

Anna Thuröe

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Thuröe

2022-06-08

X Per Joel Jarlunger

Per Joel Jarlunger

Undervisningsråd

Signerat av: Per Joel Jarlunger